

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๔๐๓/๔๓๑

ว. 30.7
ร.ศ. 10 มี.ค. 65
ก. 13.47

ส.ค.

ส่ง : กวค.

รับที่ : 82656/65

10 มี.ค. 2565 เวลา 13.30 น.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงอุตสาหกรรมและพาณิชย์
รัฐเดลีคานา สาธารณรัฐอินเดีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อพิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๕๔๐๗ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอรับความเห็นจากกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุนระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงอุตสาหกรรมและพาณิชย์ รัฐเดลีคานา สาธารณรัฐอินเดีย เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือทวิภาคี

ไม่ขัดข้องต่อการจัดทำบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเนื่องจากการมีบันทึกความเข้าใจจะช่วยกระชับความสัมพันธ์และส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับอินเดียโดยเฉพาะรัฐเดลีคานาซึ่งมีศักยภาพสูงด้านการเกษตร ธุรกิจการแปรรูปอาหาร ธุรกิจบริการตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งจะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) วิสาหกิจเริ่มต้น (Startups) ของไทยเนื่องจากอินเดียมีระบบนิเวศสตาร์ทอัพ (startup ecosystem) ขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของโลก มูลค่าการลงทุนกว่า ๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยฝ่ายไทยสามารถเรียนรู้ความเชี่ยวชาญของฝ่ายอินเดียเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดธุรกิจสู่ระดับสากลต่อไปได้

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า การจัดทำบันทึกความเข้าใจ เป็นการดำเนินการระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงอุตสาหกรรมและพาณิชย์ รัฐเดลีคานา สาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งเป็นหน่วยงานในระดับกระทรวงที่มีสถานะเป็นหน่วยงานระดับประเทศกับระดับรัฐของอินเดีย ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงเกียรติภูมิของประเทศไทยที่ต้องดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน จึงควรพิจารณาให้เป็นหลักการว่า ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอินเดีย หน่วยงานในระดับกระทรวงของไทยซึ่งมีสถานะเป็นหน่วยงานระดับประเทศควรมีความตกลงกับหน่วยงานระดับรัฐบาลกลางของอินเดียเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติอาจดำเนินการร่วมมือกับท้องถิ่นของอินเดียในระดับอื่น ๆ ได้ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายอินเดียได้มีหนังสือแจ้งว่า กระทรวงการต่างประเทศอินเดียไม่ขัดข้องต่อการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว โดยขอให้แจ้งความคืบหน้าให้กระทรวงการต่างประเทศอินเดียทราบสถานะการลงนาม รวมถึงการนำร่างบันทึกความเข้าใจ ไปปฏิบัติด้วย

๒. ด้านกฎหมาย

๒.๑ ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ หากกระทรวงพาณิชย์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจ หน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้ปรับแก้ถ้อยคำเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบของเอกสารที่ไม่เป็นสนธิสัญญาตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว

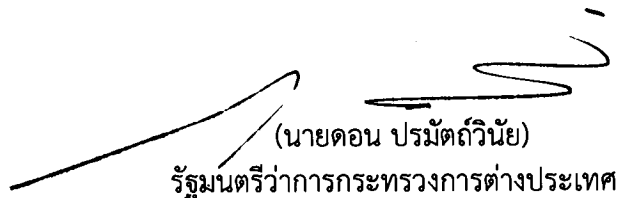
๒.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๒.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างกัน ในการส่งเสริมการค้าและการลงทุน รวมถึงการพัฒนาทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ซึ่งหากได้ปรับแก้ถ้อยคำแล้ว ก็จะไม่มีถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีในระดับรัฐบาลภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับวรรค III ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุว่าร่างบันทึกความเข้าใจ จะไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย และไม่ก่อให้เกิดสิทธิและพันธกรณีภายใต้กฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างบันทึก ความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่ใช่นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๒.๒.๒ หากในอนาคต ทั้งสองฝ่ายจะจัดทำความตกลงกำหนดรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นความร่วมมือภายใต้ร่างบันทึกความเข้าใจ ตามวรรค III วรรค IV (๖) วรรค IX (๒) (เดิม) และวรรค X (๒) (เดิม) ก็ควรพิจารณาสร้างข้อตกลงดังกล่าวให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองเอเชียใต้และเอเชียกลาง

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๒๖ (จักริณ ๐๙ ๙๔๔๙ ๙๕๙๖)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ jakarin.t@mfa.go.th